

1. Ukraine Facility: що врахувати замовникам та на які закупівлі спрямовані кошти інструменту

Міжнародна фінансова підтримка України далі розширює свої межі, особливо з боку Європейського Союзу. Для покриття дефіциту фінансування України, задоволення потреб у відновленні, реконструкції та модернізації Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2024/792 від 29.02.2024 було започатковано інструмент Ukraine Facility, частиною реалізації якого є здійснення замовниками закупівель за кошти ЄС.

Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX **ратифіковано Рамкову угоду** між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка набрала чинності для України з 20.06.2024 (далі – Рамкова угода). Для реалізації механізму Ukraine Facility розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р **схвалено План України**, що складається з трьох компонентів:

1. Компонент I – пряма фінансова підтримка для України;
2. Компонент II – Рамкова інвестиційна програма України;
3. Компонент III – допомога та заходи підтримки щодо вступу до Союзу.

Рамкова угода встановлює, принципи фінансової співпраці між Європейським Союзом та Україною і визначає спеціальні механізми контролю, моніторингу, звітування та аудиту коштів, які виділяються згідно з інструментом Ukraine Facility.

1.1. Органи контролю за використанням коштів Ukraine Facility

З метою виконання зобов'язань України, що впливають із положень Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України згідно з інструментом Ukraine Facility, та запровадження національного механізму координації взаємодії державних органів для надання допомоги відповідно до інструменту Ukraine Facility, забезпечення захисту фінансових інтересів України та Європейського Союзу постановою КМУ від 15 листопада 2024 р. № 1318 затверджено Порядок управління, моніторингу та контролю за виконанням Плану України (далі - Постанова №1318).

Виходячи з статті 6 Рамкової угоди та пункту 2 постанови № 1318, **Міністерство економіки визначено Національним координатором**, який діє як єдиний контактний пункт між державними органами та Європейською Комісією для забезпечення загального процесу координації дій з надання допомоги згідно з інструментом Ukraine Facility (в рамках Компонентів I, II та III) і забезпечення захисту фінансових інтересів Європейського Союзу.

Міністерство фінансів визначено незалежним органом аудиту, який повинен забезпечувати разом з Державною аудиторською службою проведення аудиту виконання Плану України відповідно до Компонента I.

Державну аудиторську службу визначено органом, який здійснює в установленому законодавством порядку державний фінансовий контроль за видатками, передбаченими у межах виконання Плану, зокрема під час здійснення публічних закупівель, виплати компенсацій та кредитів.

Пунктом 3 Порядку № 1318 визначено, що до основних завдань Координатора належить надання Мінфіну та Держаудитслужбі **інформації щодо виділення коштів** для виконання кроків Плану України **у розрізі бюджетних програм**. Як відомо із Бюджетного кодексу України, у розрізі бюджетних програм затверджуються видатки по державному та місцевим бюджетам. Тобто, якщо Порядком № 1318 встановлюється вимога надавати інформацію у розрізі бюджетних програм, то це означає, що кошти Ukraine Facility замовники будуть отримувати **на рахунки державного або місцевих бюджетів**.

Також підпунктом 11 пункту 9 Порядку 1318 встановлюється, що відповідальні органи (центральні органи виконавчої влади, державні органи) надають незалежному органу аудиту,

Держаудитслужбі інформацію, зокрема, **щодо розподілу обсягу субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам** або розподілу видатків між розпорядниками та / або одержувачами бюджетних коштів на плановий бюджетний період у межах виконання Плану України.

1.2. Чим обумовлений обов'язок замовника дотримуватися Рамкової угоди

Правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад визначає Закон України “Про публічні закупівлі” (далі – Закон).

Замовники, що зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, проводять закупівлі з урахуванням Особливостей та з дотриманням принципів здійснення публічних закупівель, визначених Законом.

Згідно з пунктом 4 статті 2 Рамкової угоди закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility повинні здійснюватися відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді.

Відповідно до частини першої статті 6 Закону якщо міжнародним договором України, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, передбачено інший порядок закупівлі, ніж визначений цим Законом, застосовуються положення міжнародного договору України, з урахуванням принципів, встановлених у частині першій статті 5 цього Закону.

Рамкова угода, як міжнародний договір ратифікований ВРУ, підпадає під норми частини першої статті 6 Закону та замовник повинен застосовувати її положення. При цьому, норми Закону з урахуванням Особливостей та Рамкової угоди не суперечать один одному. Тож, замовнику під час здійснення закупівель за кошти виділені інструментом Ukraine Facility необхідно дотримуватися Закону з урахуванням Особливостей та додатково положень Рамкової угоди.

1.3. На які види закупівель поширюються норми Рамкової угоди

На всі закупівлі, які замовник проводить за видатками, що спрямовуються на виконання програм та заходів, передбачених в межах інструменту Ukraine Facility, незалежно від способу здійснення закупівель та їх вартісних меж.

1.4. Як замовникам дізнатися інформацію, що кошти надійшли як фінансування Ukraine Facility

Аналіз Рамкової угоди та Порядку № 1318 свідчить, що надходження коштів Ukraine Facility передбачено на рахунки державного або місцевих бюджетів, відкриті замовникам в органах Казначейства. Фінансування Ukraine Facility може також надходити у вигляді субвенції.

Наприклад, виділення деяких видів субвенції з державного бюджету місцевим у 2025 році **для сфери освіти** стало можливими завдяки фінансовій співпраці між Європейським Союзом та Україною в рамках реалізації інструменту Ukraine Facility. До таких видів належать субвенції на:

- реалізацію публічного інвестиційного проекту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа», порядок та умови надання якої затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1554;
- облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (протипожежний захист), зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеїв, ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою, порядок та умови надання якої затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2024 р. № 1530;
- безперешкодний доступ до якісної освіти – шкільні автобуси у 2025 році, порядок та умови надання якої затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1518.
- інші.

Проблематика для замовника полягає якраз таки в неочевидності, які саме кошти на які конкретно предмети закупівлі виділені.

Дізнатися інформацію про те чи кошти надійшли як фінансування Ukraine Facility, замовники можуть у своїх головних розпорядників бюджетних коштів або органів місцевого самоврядування, через які проходило затвердження рішення про виділення коштів. Враховуючи підвищену увагу до таких закупівель рекомендуємо замовникам, які не впевнені чи фінансується певна закупівля в рамках реалізації інструменту Ukraine Facility, офіційно звертатися до органів, зазначених вище для інформування / роз'яснення.

1.5. Основні положення Рамкової угоди, яких замовник має дотримуватися під час закупівель

Прийнятність осіб, суб'єктів і матеріалів для постачання. Вимогами статті 11 Регламенту щодо Ukraine Facility та статті 5 Рамкової угоди при здійсненні публічних закупівель у рамках виконання заходів Плану України визначено необхідність дотримання правил щодо прийнятності осіб, суб'єктів і матеріалів для постачання.

Тобто, замовник може прийти до укладення договору чи договору про закупівлю з суб'єктом, зареєстрованим в прийнятних країнах. А також усі поставки та матеріали, які фінансуються та закупаються Україною або суб'єктами під її контролем для реалізації заходів Плану України, повинні походити із прийнятних країн, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн.

Як виняток, учасники та кандидати на участь у тендері з неприйнятних країн можуть бути допущені як прийнятні у разі нагальної необхідності, недоступності послуг на ринках відповідних країн або територій або в інших належним чином обґрунтованих випадках, коли застосування правил прийнятності зробить реалізацію проекту неможливою або надмірно складною.

Наразі практики щодо здійснення закупівлі із суб'єктом з неприйнятною країною чи товару з такої країни відсутня, але вже можна спрогнозувати надзвичайну складність доведення обґрунтованості таких обставин.

Із переліком прийнятних країн можна ознайомитися за сайті Мінекономіки Головна/Діяльність/Реалізація ініціативи ЄС “Ukraine Facility” або за [посиланням](#).

1.6. Відсутність обмежувальних заходів ЄС (санкцій)

Сторони повинні **забезпечити**, щоб кошти або економічні ресурси **прямо або опосередковано не надавалися Особі**, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь (пункт 1 статті 3 Рамкової угоди)

Для дотримання пункту 1 Статті 3 Рамкової угоди Україна **повинна встановити зобов'язання** для всіх реципієнтів коштів, виплачених для здійснення заходів із реалізації реформ та інвестиційних проектів, включених до Плану, або для всіх інших фізичних осіб чи суб'єктів, залучених до їх реалізації.

Україна забезпечує встановлення для всіх реципієнтів виділених коштів аналогічних зобов'язань будь-яким третім особам, залученим до виконання Плану (пункт 11 статті 9 Рамкової Угоди)

Відповідно до статті 3 Рамкової угоди Україна повинна забезпечити, щоб жодна операція, щодо якої було встановлено збіг із даними в санкційному списку ЄС, **прямо або опосередковано не здійснювалася за рахунок фінансування ЄС**. Україна (в даному випадку в особі замовника) зобов'язується забезпечити виконання цього зобов'язання:

- шляхом відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС, перш ніж укласти відповідні угоди або здійснити згідно з ними платежі, стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та будь-якого іншого реципієнта, з яким Україна має або може мати прямі договірні

відносини (прямий реципієнт), щоб оцінити, чи такий реципієнт є Особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів;

- шляхом відстеження або за допомогою інших належних способів (що можуть включати перевірку ex-post) на основі ризик-орієнтованого підходу, щоб жодна фізична або юридична особа, суб'єкт або орган, що опосередковано отримує фінансування, не були Особами, що підпадають під дію обмежувальних заходів.

Інформація щодо всіх санкцій ЄС розміщена на санкційній карті ЄС за [посиланням](#).

Зберігання документів. Зберігати документи потрібно протягом п'яти років із дати завершення заходу всі документи, які стосуються процедур закупівель і присудження грантів, договорів, порядки денні, відповідну кореспонденцію та всі відповідні документи стосовно виплат і повернень коштів. Строк, зазначений у пункті 1 цієї Статті, переривається у разі судових процесів, включаючи розслідування OLAF або EPPO та аудити ЕСА, або за належним чином обґрунтованим запитом Комісії (стаття 17 Рамкової угоди Україна).

1.7. Маркування закупівлі

Зазначення КПКВ. Згідно з підпунктом 3 пункту 9 Постанови №1318 відповідальні органи під час виконання Плану на етапі формування річного плану закупівель та внесення змін до нього передбачають деталізацію інформації за позицією “джерело фінансування закупівлі” (у разі, коли в позиції “джерело фінансування закупівлі” зазначено державний або місцевий бюджет, зазначають код бюджету та код програмної класифікації видатків та кредитування).

Зазначення інформацію про донора. Крім того, під час оголошення закупівлі замовнику варто зазначити донора - Ukraine Facility. Функціонали електронних майданчиків мають активну кнопку на зразок “Закупівля за кошти донора” / “Донор” тощо під якою є можливість обрання Ukraine Facility.

Позначення емблемою ЄС. У всіх публікаціях, інформаційних та комунікаційних матеріалах, розроблених у межах виконання кроків Плану України, під час організації заходів, виконання робіт і надання послуг, на закупленому обладнанні та інших товарах, які стали результатом реалізації інструменту Ukraine Facility та виконання Плану України, повинні використовувати емблему Європейського Союзу, яка розміщена на сайті Європейського Союзу без будь-яких змін, зокрема кольору, чи додавання будь-яких елементів до емблеми (на виконання вимог статті 16 Рамкової угоди та Додатку 4 Постанови №1318).

2. Як здійснити розгляд учасника щодо його відсутності / наявності в санкційних списках ЄС у разі закупівлі за кошти Ukraine Facility

Закупівлі за кошти Ukraine Facility повинні здійснюватися відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у Рамковій угоді. Так, одним із зобов'язань замовника є відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС та недопущення оплати підсанкційним особам.

2.1. Які зобов'язання встановлює Рамкова Угода?

Сторони повинні **забезпечити**, щоб кошти або економічні ресурси **прямо або опосередковано не надавалися Особі**, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь (пункт 1 статті 3 Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка ратифікована Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX (далі - Рамкова угода))

Україна забезпечує встановлення для всіх реципієнтів виділених коштів аналогічних зобов'язань **будь-яким третім особам**, залученим до виконання Плану (*пункт 11 статті 9 Рамкової Угоди*)

Україна **повинна забезпечити**, щоб жодна операція, щодо якої було встановлено збіг із даними в санкційному списку ЄС **прямо або опосередковано не здійснювалася за рахунок фінансування ЄС**. Україна зобов'язується забезпечити виконання цього зобов'язання: **шляхом відстеження збігів** із даними в санкційному списку ЄС, перш ніж укласти відповідні угоди або здійснити згідно з ними платежі, стосовно **кожного виконавця, бенефіціара гранту та будь-якого іншого реципієнта, з яким Україна має або може мати прямі договірні відносини** (прямий реципієнт), щоб оцінити, чи такий реципієнт є Особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів (*пункт 2 статті 3 Рамкової угоди*).

Якщо, згідно з оцінкою Комісії, використання фінансування Союзу згідно з інструментом Ukraine Facility призводить або призвело до незаконних дій обмежувальних заходів ЄС, Комісія повинна повідомити про це Україну і відповідні суми **підлягають вирахуванню з виплат**, здійснених Комісією у рамках інструменту Ukraine Facility, згідно зі змагальною процедурою, **якщо порушення не було усунене Україною** (*пункт 4 статті 3 Рамкової угоди*).

Відповідальні органи під час виконання Плану:

- забезпечують **перед укладенням відповідних угод або здійсненням платежів проведення перевірки** щодо даних, що містяться в санкційних списках ЄС, стосовно **кожного виконавця, бенефіціара гранту та реципієнта**, з яким відповідальний орган має або може мати прямі договірні відносини (прямий реципієнт), для визначення, чи такий реципієнт є особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів. У разі коли прямий або непрямий реципієнт є або став особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів, відповідальний орган повинен невідкладно повідомити про це Координатору (*підпункт 1 пункту 9 Порядку управління, моніторингу та контролю за виконанням Плану України*)

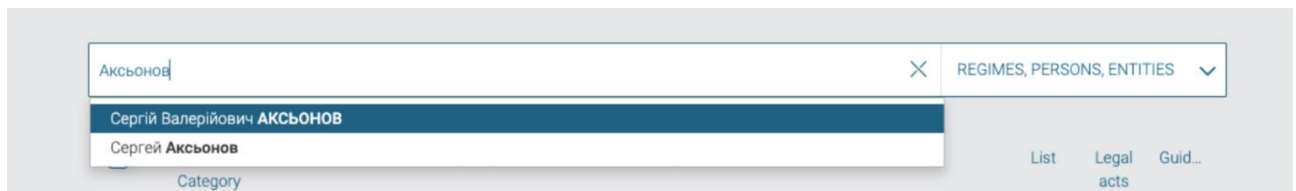
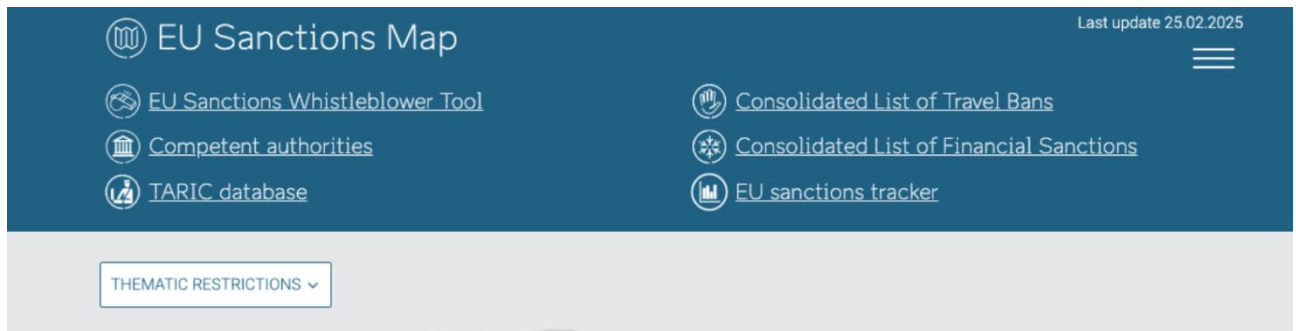
2.2. Як зазначені зобов'язання впливають на замовника?

Із зазначених норм можемо висновувати, що обмежувальні заходи мають стосуватися не лише учасника процедури закупівлі, але й бенефіціарного власника такого учасника, а також залученого субпідрядника / співвиконавця при цьому незалежно від обсягу його залучення, тобто будь-якої особи, яка прямо чи опосередковано може отримати кошти інструменту.

Крім того, такі обмежувальні заходи діють не лише на етапі розгляду учасника, але й протягом дії договору. Адже не можна допустити оплату підсанкційній особі. Отже, перевірка контрагента за договором, його бенефіціара та субпідрядника (у разі його залучення) має здійснюватися протягом дії договору про закупівлю.

2.3. Яким чином замовник може відстежити наявність чи відсутність збігів

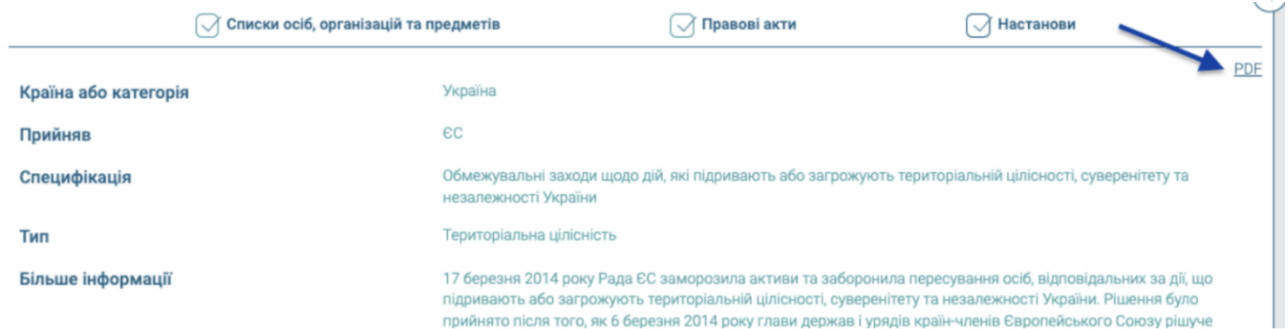
Санкційний список ЄС є доступний для самостійного пошуку замовником. Тому замовник здійснює перевірку в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu:

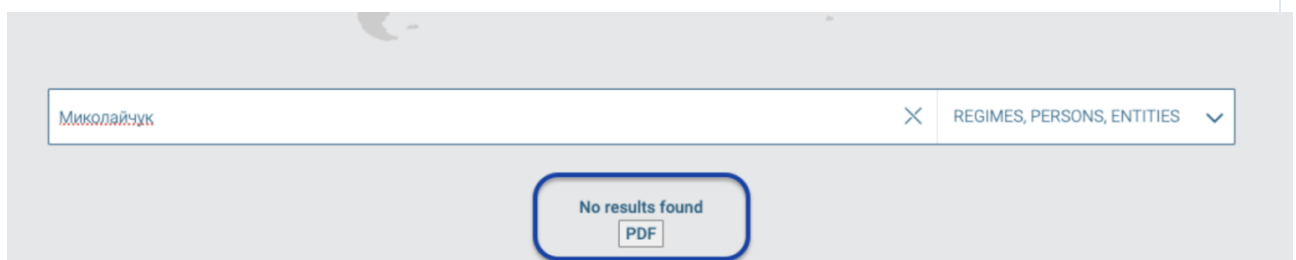
Сторінку із санкційними списками замовник може в налаштуваннях перевести на українську мову для зручності. Це не повинно вплинути на результати пошуку. Замовнику необхідно вказати ініціали суб'єкта, який підлягає перевірці. У разі, якщо особа наявна в санкційних списках замовнику відображається інформація, як на скріншоті нижче:

Натискаючи на знак "скріпка", відкриється більш ширша інформація та з'явиться можливість збереження інформації у форматі pdf.

Якщо за результатами перевірки збігів не виявлено, тоді інформація в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu буде відображатися наступним чином:

2.4. Як замовнику зберігати результати перевірки?

Відобразити інформацію про результати відстеження збігів із даними санкційного списку ЄС стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та будь-якого іншого реципієнта, з яким замовник має або може мати прямі договірні відносини рекомендуємо у формі окремого документа.

3. Що варто врахувати під час укладення та виконання допорогового договору за кошти Ukraine Facility

На всі закупівлі, які замовник проводить за видатками, що спрямовуються на виконання програм та заходів, передбачених в межах Ukraine Facility, незалежно від способу здійснення закупівель та їх вартісних меж поширюються вимоги Рамкової угоди. Тому, далі у статті розберемо особливості укладення та виконання допорогових договорів за кошти інструменту.

Пункт 4 статті 2 Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка ратифікована Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX (далі - Рамкова угода) визначає, що закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility повинні здійснюватися **відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді.**

Говорячи про “допорогові” закупівлі маємо на увазі ті, вартісні межі яких встановлені пунктом 11 Особливостей.

Замовники можуть укладати “допорогові” договори у випадку, якщо вартість закупівлі товарів і послуг (крім послуг з поточного ремонту) є меншою за 100 тис. грн, послуг з поточного ремонту - є меншою ніж 200 тис. грн, робіт - є меншою ніж 1,5 млн гривень.

Та повинні оприлюднити в електронній системі закупівель:

- річний план для закупівель < 50 тис. грн
- річний план та звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель відповідно до пункту 3-8 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону для закупівель ≥ 50 тис. грн на < порогів, визначених пунктом 10 Особливостей.

Разом з тим, якщо закупівля здійснюється за кошти Ukraine Facility замовник повинен дотримуватися також і вимог Рамкової угоди.

3.1. Основні положення Рамкової угоди, яких замовник має дотримуватися під час проведення закупівель:

**Прийнятність осіб,
товарів і матеріалів
для постачання**

Участь у процедурах присудження договорів про закупівлі, грантів і премій стосовно діяльності, що фінансується згідно з інструментом Ukraine Facility з метою реалізації якісних і кількісних заходів Плану, відкрита для міжнародних і регіональних організацій, усіх фізичних осіб, які є громадянами, і юридичних осіб, що **фактично зареєстровані у прийнятних країнах (частина перша статті 5 Рамкової угоди).**

Як виняток, учасники та кандидати на участь у тендері з неприйнятних країн можуть бути допущені як прийнятні у разі нагальної необхідності, недоступності послуг на ринках відповідних

	країн або територій або в інших належним чином обґрунтованих випадках, коли застосування правил прийнятності зробить реалізацію проекту неможливою або надмірно складною. Усі поставки та матеріали, які фінансуються та закуповуються Україною або суб'єктами під її контролем для реалізації заходів Плану, повинні походити із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн <i>(пункт третій статті 5 Рамкової угоди)</i>
Відсутність обмежувальних заходів ЄС (санкцій)	Сторони повинні забезпечити, щоб кошти або економічні ресурси прямо або опосередковано не надавалися Особі, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь <i>(пункт 1 статті 3 Рамкової угоди)</i>. Для дотримання пункту 1 Статті 3 Рамкової угоди Україна повинна встановити зобов'язання для всіх реципієнтів коштів, виплачених для здійснення заходів із реалізації реформ та інвестиційних проектів, включених до Плану, або для всіх інших фізичних осіб чи суб'єктів, залучених до їх реалізації. Україна забезпечує встановлення для всіх реципієнтів виділених коштів аналогічних зобов'язань будь-яким третім особам, залученим до виконання Плану <i>(пункт 11 статті 9 Рамкової Угоди)</i> Відповідно до статті 3 Рамкової угоди Україна повинна забезпечити, щоб жодна операція, щодо якої було встановлено збіг із даними в санкційному списку ЄС, прямо або опосередковано не здійснювалася за рахунок фінансування ЄС. Україна (в даному випадку в особі замовника) зобов'язується забезпечити виконання цього зобов'язання: шляхом відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС, перш ніж укласти відповідні угоди або здійснити згідно з ними платежі, стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та будь-якого іншого реципієнта, з яким Україна має або може мати прямі договірні відносини (прямий реципієнт), щоб оцінити, чи такий реципієнт є Особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів; шляхом відстеження або за допомогою інших належних способів (що можуть включати перевірку ex-post) на основі ризик-орієнтованого підходу, щоб жодна фізична або юридична особа, суб'єкт або орган, що опосередковано отримує фінансування, не були Особами, що підпадають під дію обмежувальних заходів.
Зберігання документів	Зберігати документи потрібно протягом п'яти років із дати завершення заходу всі документи, які стосуються процедур закупівель і присудження грантів, договорів, порядки денні, відповідну кореспонденцію та всі відповідні документи стосовно виплат і повернень коштів. Строк, зазначений у пункті 1 цієї Статті, переривається у разі судових процесів, включаючи розслідування OLAF або ЕРРО та аудити ЕСА, або за належним чином обґрунтованим запитом Комісії <i>(стаття 17 Рамкової угоди Україна)</i>.

Маркування закупівлі

Зазначення КПКВ. Згідно з підпунктом 3 пункту 9 Постанови №1318 відповідальні органи під час виконання Плану на етапі формування річного плану закупівель та внесення змін до нього передбачають деталізацію інформації за позицією “джерело фінансування закупівлі” (у разі, коли в позиції “джерело фінансування закупівлі” зазначено державний або місцевий бюджет, зазначають код бюджету та код програмної класифікації видатків та кредитування). Крім того, у замовника наявна можливість зазначення Плану України під час оприлюднення річного плану.

Зазначення інформацію про донора. Під час оприлюднення звіту про договір про закупівлю без використання електронної системи замовнику варто зазначити донора - Ukraine Facility.

Позначення емблемою ЄС. У всіх публікаціях, інформаційних та комунікаційних матеріалах, розроблених у межах виконання кроків Плану України, під час організації заходів, виконання робіт і надання послуг, на закупленому обладнанні та інших товарах, які стали результатом реалізації інструменту Ukraine Facility та виконання Плану України, повинні використовувати емблему Європейського Союзу, яка розміщена на сайті Європейського Союзу без будь-яких змін, зокрема кольору, чи додавання будь-яких елементів до емблеми (на виконання вимог статті 16 Рамкової угоди та Додатку 4 Постанови №1318).

Під час укладення та виконання допорогового договору замовник повинен дотримуватися зобов'язань, які фактично покладені на нього Рамковою угодою:

1) Під час оприлюднення РП вказувати необхідний КПКВ, План України та інформацію про донора у разі оприлюднення звіту про договір про закупівлю без використання електронної системи. Функціонали електронних майданчиків мають активну кнопку на зразок “Закупівля за кошти донора” / “Донор” тощо під якою є можливість обрання Ukraine Facility. А також необхідно в договорі встановити зобов'язання щодо використання емблеми Європейського Союзу.

2) Зберігати документи щодо закупівель за кошти інструменту в строки, що визначені статтею 17 Рамкової угоди

3) Дотримуватися вимог щодо прийнятності осіб, з якими укладаються договори та прийнятності товарів чи матеріалів, які придбаваються. Тобто, замовник може прийти до укладення договору з суб'єктом, зареєстрованим в прийятних країнах. Відповідно перед укладенням договору замовнику варто перевірити інформацію про місце реєстрації учасника, зокрема в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань з метою недопущення участі осіб із неприйятних країн.

А також усі поставки та матеріали, які фінансуються та закуповуються Україною або суб'єктами під її контролем для реалізації заходів Плану України, повинні походити із прийятних країн, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн. Для цього, замовнику доречно встановити вимогу в договорі щодо надання документів про походження товару.

Із переліком прийятних країн можна ознайомитися за сайті Мінекономіки Головна/Діяльність/Реалізація ініціативи ЄС “Ukraine Facility” .

4) Не допустити укладення договору та оплати за договором в під санкційних в ЄС осіб. При цьому, обмежувальні заходи мають стосуватися не лише постачальника, надавача послуг чи підрядника допорогового договору, але бенефіціарного власника такого суб'єкта, а також

залученого субпідрядника / співвиконавця при цьому незалежно від обсягу його залучення, тобто будь-якої особи, яка прямо чи опосередковано може отримати кошти інструменту.

4. Що має містити тендерна документація та проєкт договору у разі закупівлі за кошти Ukraine Facility, з коментарями до встановлених вимог

Реалізації інструменту Ukraine Facility проводиться в тому числі шляхом здійснення замовниками закупівель за кошти Європейською Союзу. При цьому, такі закупівлі й надалі здійснюються замовником у порядку, визначеному законодавством України, але вже з урахуванням вимог міжнародного договору задля дотримання виконання зобов'язань у разі використання фінансової підтримки ЄС. Тому, пропонуємо проаналізувати, яких доопрацювань потребує тендерна документація разом із проєктом договору.

Згідно з пунктом 4 статті 2 Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка ратифікована Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX (далі - Рамкова угода) закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility **повинні здійснюватися відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді.**

Крім того, з метою виконання зобов'язань України, що випливають із положень Рамкової угоди та запровадження національного механізму координації взаємодії державних органів для надання допомоги відповідно до інструменту Ukraine Facility, забезпечення захисту фінансових інтересів України та Європейського Союзу постановою КМУ від 15 листопада 2024 р. № 1318 затверджено Порядок управління, моніторингу та контролю за виконанням Плану України (далі - Постанова № 1318).

Враховуючи важливість ефективного та обґрунтованого використання коштів, виділених ЄС, ДАСУ як органом контролю проводиться моніторинг в тому числі дотримання замовником вимог Рамкової угоди. За результатами аналізу наявних моніторингових аудиторів виявляють порушення в частині не встановлення замовником в ТД та проєкті договору про закупівлю **вимог щодо обмежувальних заходів ЄС, правил щодо прийнятності осіб, суб'єктів і матеріалів для постачання, вимог щодо прозорості, визнання походження та забезпечення публічності, передбачених статтями 3, 5, 7, 16 Рамкової угоди.**

Тому, запропоновані далі умови тендерної документації разом із умовами проєкту договору розроблені із урахуванням встановлених ДАСУ в ході моніторингу порушень, в тому числі наданої ДАСУ відповіді на звернення замовника за роз'ясненням змісту висновку та його зобов'язань у закупівлі UA-2024-10-24-015558-а.

Доповнити пункт “Терміни, які вживаються в тендерній документації” наступним змістом

Тендерну документацію розроблено із урахуванням вимог Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка ратифікована Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX (далі - Рамкова угода); Порядку управління, моніторингу та контролю за виконанням Плану України, затвердженого Постановою КМУ від 15 листопада 2024 р. № 1318.

Терміни вживаються у значенні у значенні, наведеному в Законі з урахуванням Особливостей та Рамковій угоді.

Наступні вимоги ТД потребують аналізу конкретних норм Рамкової угоди та Постанови № 1318 (як документу, що в тому числі координує виконання зобов'язань за Рамковою угодою) для розумінні замовником необхідності їх встановлення.

Вимога Рамкової угоди та Постанови № 1318	Коментар
Сторони повинні забезпечити, щоб кошти або економічні ресурси прямо або опосередковано не надавалися Особі, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь (<i>пункт 1 статті 3 Рамкової угоди</i>) Україна забезпечує встановлення для всіх реципієнтів виділених коштів аналогічних зобов'язань будь-яким третім особам, залученим до виконання Плану (<i>пункт 11 статті 9 Рамкової Угоди</i>) Україна повинна забезпечити, щоб жодна операція, щодо якої було встановлено збіг із даними в санкційному списку ЄС, прямо або опосередковано не здійснювалася за рахунок фінансування ЄС. Україна зобов'язується забезпечити виконання цього зобов'язання: шляхом відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС, перш ніж укласти відповідні угоди або здійснити згідно з ними платежі, стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та будь-якого іншого реципієнта, з яким Україна має або може мати прямі договірні відносини (прямий реципієнт), щоб оцінити, чи такий реципієнт є Особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів (<i>пункт 2 статті 3 Рамкової угоди</i>). Якщо, згідно з оцінкою Комісії, використання фінансування Союзу згідно з інструментом Ukraine Facility призводить або призвело до незаконних дій обмежувальних заходів ЄС, Комісія повинна повідомити про це Україну і відповідні суми підлягають вирахуванню з виплат, здійснених Комісією у рамках інструменту Ukraine Facility, згідно зі змагальною процедурою, якщо порушення не було усунене Україною (<i>пункт 4 статті 3 Рамкової угоди</i>). Відповідальні органи під час виконання Плану: - забезпечують перед укладенням відповідних угод або здійсненням платежів проведення перевірки щодо даних, що містяться в санкційних списках ЄС, стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та реципієнта, з яким відповідальний орган має або може мати прямі договірні відносини (прямий реципієнт), для визначення, чи такий реципієнт є особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів. У разі коли прямий або непрямий реципієнт є або став особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів, відповідальний орган повинен невідкладно повідомити про це Координатору (<i>підпункт 1 пункту 9 Постанови №1318</i>)	Рамкова угода надає визначення поняттю “реципієнт” як будь-яка особа або суб’єкт, що отримує фінансування від України, у тому числі від органів і суб’єктів, підконтрольних Україні, для реалізації якісних і кількісних заходів, визначених у Плані, включно з підрядниками та субпідрядниками. Тобто, обмежувальні заходи мають стосуватися не лише учасника процедури закупівлі, але бенефіціарного власника такого учасника, а також залученого субпідрядника / співвиконавця при цьому незалежно від обсягу його залучення, тобто будь-якої особи, яка прямо чи опосередковано може отримати кошти інструменту. Крім того, такі обмежувальні заходи діють не лише на етапі розгляд учасника, але й протягом дії договору. Адже не можна допустити оплату підсанкційній особі. Отже, перевірка контрагента за договором, його бенефіціара та субпідрядника (у разі його залучення) має здійснюватися протягом дії договору. При цьому, санкційний список ЄС є доступний для самостійного пошуку замовником. Крім того, варто врахувати, якщо статус реципієнта в частині відсутності його в санкційному списку змінюється замовник не може здійснювати оплати далі.

Доповнити додаток із вимогам до Учасника процедури закупівлі у разі закупівлі товарів словами наступного змісту

Шляхом подання тендерної пропозиції учасник підтверджує відсутність збігів в санкційному списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu щодо учасника (*якщо учасник є ФОП*)

або фізична особа), керівника учасника та його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа).

Відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu щодо учасника (якщо учасник є ФОП або фізична особа), керівника учасника та його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа) здійснюється замовником самостійно.

У разі наявних збігів щодо учасника (якщо учасник є ФОП або фізична особа), керівника учасника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu замовник відхиляє тендерну пропозицію такого учасника на підставі абзацу 5 підпункту 2 пункту 44 Особливостей.

Доповнити додаток із вимогам до Переможця процедури закупівлі у разі закупівлі товарів словами наступного змісту

Відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС за посиланням www.sanctionsmap.eu щодо переможця (якщо учасник є ФОП або фізична особа), керівника переможця та його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа) здійснюється замовником самостійно.

У разі наявних збігів щодо переможця (якщо учасник є ФОП або фізична особа), керівника переможця та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu замовник відхиляє переможця на підставі абзацу 2 підпункту 3 пункту 44 Особливостей.

Умови, які необхідно додати в проєкт договору на закупівлю товару

Сторони підписання цього Договору домовились забезпечити, щоб кошти або економічні ресурси прямо або опосередковано не надавалися особі, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь, ухвалених Європейським Союзом відповідно до Статті 29 Договору про Європейський Союз (ДЄС) або Статті 215 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС).

Постачальник разом з Товаром (в тому числі на кожен частину/партію Товару) зобов'язується передати Замовнику відомості із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформовані у форматі pdf станом на дату їх надання, які відображають відсутність збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа).

У разі ненадання відомостей із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформованих у форматі pdf станом на дату їх надання, які відображають відсутність збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа), Замовник залишає за собою право відмовитися від прийняття такого Товару з відповідним складанням мотивованої відмови від Товару.

У разі наявних збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншій Стороні. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або зобов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору.

Доповнити додаток із вимогам до учасника процедури закупівлі у разі закупівлі робіт чи послуг словами наступного змісту

Шляхом подання тендерної пропозиції учасник підтверджує відсутність щодо учасника (якщо учасник є ФОП або фізична особа), керівника учасника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа) та субпідрядника / співвиконавця (у разі його залучення) збігів в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu.

Відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu щодо учасника (якщо учасник є ФОП або фізична особа), керівника учасника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа) та субпідрядника / співвиконавця (у разі його залучення) здійснюється замовником самостійно.

Відповідно до статті 3 Рамкової угоди сторони повинні **забезпечити**, щоб кошти або економічні ресурси **прямо або опосередковано не надавалися Особі**, що підпадає під дію обмежувальних заходів.

Учасник в складі тендерної пропозиції повинен надати інформацію про кожного субпідрядника / співвиконавця, який буде залучений в ході виконання робіт / надання послуг, незалежно від обсягу його залучення.

У разі наявних збігів щодо учасника (якщо учасник є ФОП або фізична особа), керівника учасника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо учасник юридична особа) та / або субпідрядника / співвиконавця (у разі його залучення) в санкційному списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu замовник відхиляє тендерну пропозиції такого учасника на підставі абзацу 5 підпункту 2 пункту 44 Особливостей.

Доповнити додаток із вимогам до Переможця процедури закупівлі у разі закупівлі робіт чи послуг словами наступного змісту

Відстеження збігів із даними в санкційному списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu щодо переможця (якщо переможець є ФОП або фізична особа), керівника переможця, його бенефіціарного власника (у разі, якщо переможець юридична особа) та субпідрядника / співвиконавця (у разі його залучення) здійснюється замовником самостійно.

У разі наявних збігів щодо переможця (якщо переможець є ФОП або фізична особа), керівника переможця та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо переможець юридична особа) та / або субпідрядника / співвиконавця (у разі його залучення) в санкційному списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu замовник відхиляє переможця на підставі абзацу 2 підпункту 3 пункту 44 Особливостей.

Умови, які необхідно додати в проєкт договору на закупівлю послуг та робіт

Сторони підписання цього Договору домовились забезпечити, щоб кошти або економічні ресурси прямо або опосередковано не надавалися особі, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь, ухвалених Європейським Союзом відповідно до Статті 29 Договору про Європейський Союз (ДЄС) або Статті 215 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС).

Виконавець / Підрядник разом із Актом наданих послуг / Актом приймання виконаних будівельних робіт, за формою № КБ-2в зобов'язується передати Замовнику відомості із санкційного списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu, сформовані у форматі pdf станом на дату їх подання, які відображають відсутність збігів щодо Виконавця / Підрядника (якщо Виконавець / Підрядник є ФОП чи фізична особа), керівника Виконавця / Підрядника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо Виконавець / Підрядник юридична особа) та кожного субпідрядника / співвиконавця (у разі його (їх) залучення).

У разі ненадання відомостей із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформованих у форматі pdf станом на дату їх подання, які відображають відсутність збігів щодо Виконавця / Підрядника (якщо Виконавця / Підрядника є ФОП чи фізична особа), керівника Виконавця / Підрядника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо Виконавець / Підрядник юридична особа) та кожного субпідрядника / співвиконавця (у разі його (їх) залучення), Замовник залишає за собою право відмовитися від приймання результатів наданих Послуг / виконаних Робіт з відповідним складанням мотивованої відмови.

У разі наявних збігів щодо Виконавця / Підрядника (якщо Виконавця / Підрядника є ФОП чи фізична особа), керівника Виконавця / Підрядника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо Виконавець / Підрядник юридична особа) та кожного субпідрядника / співвиконавця (у разі його (їх) залучення) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншій Сторони. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору.

Вимога Рамкової угоди	Коментар
Відповідно до підпунктів ii. та iii. пункту 5 статті 7 Рамкової Угоди у рамках цього зобов'язання Україна повинна: збирати та забезпечувати прямий доступ для Комісії, OLAF, Аудиторської ради, ЕСА та ЕРРО, які діють у межах їхніх відповідних повноважень, до таких стандартизованих категорій даних у єдиній електронній базі даних, що постійно - принаймні кожні три місяці - оновлюється, у машинозчитуваному форматі на вебсторінці в порядку за загальною сумою отриманих коштів, у відповідності з принципами ЄС щодо захисту даних і відповідних правил щодо захисту даних згідно зі Статтями 15 та 16 цієї Угоди: найменування підрядника та субпідрядника, якщо реципієнт коштів є публічним замовником згідно з правом Союзу або національним правом у сфері публічних закупівель; iii. імена, прізвища та дати народження бенефіціарних власників реципієнта коштів, підрядника або субпідрядника, як визначено у Статті 3(6) Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2015/849 від 20 травня 2015 року	В наведеній вимозі йдеться саме про збір певної інформації та забезпечення до нього доступу. Тож не варто встановлювати додаткові вимоги в додатках до ТД, доцільніше це зробити лише в проєкті договору. Крім того, згідно наданої ДАСУ відповіді на звернення замовника за роз'ясненням змісту висновку та його зобов'язань контролюючий орган щодо не виконання даної вимоги зазначив: <i>“замовником укладено договір про закупівлю, умови якого не містять інформації щодо: найменування підрядника та субпідрядника, якщо реципієнт коштів є публічним замовником згідно з правом Союзу або національним правом у сфері публічних закупівель; імен, прізвищ та дат народження бенефіціарних власників реципієнта коштів, підрядника або субпідрядника, як визначено у Статті 3(6) Директиви Європейського Парламенту і Ради, як це визначено підпунктами ii. та iii. пункту 5 статті 7 Рамкової Угоди”</i>

Проект договору варто доповнити словами наступного змісту

(наприклад, додати пункти до розділу Інші умови, які будуть заповнюється переможцем торгів на етапі підписання договору):

Найменування субпідрядника (у разі його залучення) _____

Імена, прізвища та дати народження бенефіціарних власників Постачальника / Виконавця / Підрядника або субпідрядника (у разі його залучення), як визначено у Статті 3(6) Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2015/849 від 20 травня 2015 року _____

Вимога Рамкової угоди	Коментар
Участь у процедурах присудження договорів про закупівлі, грантів і премій стосовно діяльності, що фінансується згідно з інструментом Ukraine Facility з метою реалізації якісних і кількісних заходів Плану, відкрита для міжнародних і регіональних організацій, усіх фізичних осіб, які є громадянами, і юридичних осіб, що фактично зареєстровані у прийнятих країнах (частина перша статті 5 Рамкової угоди);	Із переліком прийнятих країн можна ознайомитися за сайті Мінекономіки Головна/Діяльність/Реалізація ініціативи ЄС “Ukraine Facility”. Тобто, замовник може самостійно перевірити інформацію про місце реєстрації учасника, в тому числі в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань з метою недопущення участі осіб із неприйнятних осіб.

Доповнити додаток із вимогам до Учасника процедури закупівлі словами наступного змісту

Участь у закупівлі є відкритою для міжнародних і регіональних організацій, фізичних осіб, які є громадянами, і юридичних осіб, які зареєстровані в країнах, зазначених у пункті 1 статті 5 Рамкової угоди.

Шляхом подання тендерної пропозиції учасник підтверджує реєстрацію в країні, яка є прийнятною в розумінні статті 5 Рамкової угоди.

Якщо учасник процедури закупівлі зареєстрований в іншій країні, крім тих, що зазначені у пункті 1 статті 5 Рамкової угоди, замовник відхиляє такого учасника на підставі абзацу 5 підпункту 2 пункту 44 Особливостей.

Доповнити додаток із вимогам до Переможця процедури закупівлі словами наступного змісту

Якщо переможець процедури закупівлі зареєстрований в іншій країні, крім тих, що зазначені у пункті 1 статті 5 Рамкової угоди, замовник відхиляє такого учасника на підставі абзацу 2 підпункту 3 пункту 44 Особливостей.

Умова, яку необхідно додати в проєкт договору

Якщо Постачальник / Надавач послуг / Підрядник набув статусу особи, зареєстрованої в країні, яка не є прийнятною в розумінні статті 5 Рамкової угоди Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншої Сторони. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору.

Вимога Рамкової угоди	Коментар
Усі поставки та матеріали, які фінансуються та закупаються Україною або суб'єктами під її контролем для реалізації заходів Плану, повинні походити із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн <i>(пункт третій статті 5 Рамкової угоди)</i>;	Прийнятність країн має бути врахована не лише щодо учасника закупівлі, але й щодо товарів, та матеріалів, які закупаються разом із роботами та послугами з поточного ремонту. Фактично замовник не має допустити оплати за товар чи матеріальні ресурси, які придбаваються разом із роботою чи поточним ремонтом, тому доречно встановити певні зобов'язання не лише в проєкті договору про закупівлю, а й в ТД для недопущення укладення договору про закупівлю, виконати який буде неможливо.

Доповнити додаток із вимогам до Учасника процедури закупівлі у разі закупівлі товару словами наступного змісту

Учасник повинен надати сертифікат про походження товару або декларацію про походження товару або довідку у довільній формі яким (якою) підтверджено, що усі матеріали та поставки в межах закупівлі походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди.

У разі ненадання сертифікату (-ів) про походження товару або декларації (-ій) про походження товару або довідку у довільній формі про походження товару або надання такого (-их) документів, які не підтверджують походження товару із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди замовник відхиляє такого учасника на підставі абзацу 2 підпункту 2 пункту 44 Особливостей.

Умова, яку варто додати в проєкт договору

В додаток “Специфікація” (“Технічна специфікація”) проєкту договору про закупівлю варто додати колонку “Країна походження товару” та по тексту проєкту договору вказати наступні зобов'язання

Постачальник підписанням цього Договору гарантує та підтверджує, що усі поставки та матеріали, які закупаються Замовником згідно Договору походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн.

Постачальник разом з Товаром (в тому числі на кожну частину/партію Товару) зобов'язується передати Замовнику сертифікат(-ти) про походження товару або декларацію (-ії) про походження товару або інший документ, що підтверджує походження товару щодо кожної номенклатурної позиції, за якої має бути здійснена оплата Замовником.

У разі ненадання сертифікату (-ів) про походження товару або декларації (-ій) про походження товару, або іншого документу, що підтверджує походження товару, або надання такого (-их) документів, які не підтверджують походження Товару із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, Замовник залишає за собою право відмовитися від прийняття такого Товару з відповідним складанням мотивованої відмови від Товару.

У разі ненадання сертифікату (-ів) про походження товару або декларації (-ій) про походження товару, або іншого документу, що підтверджує походження товару, або надання такого (-их) документів, які не підтверджують походження Товару із прийнятних країн,

зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди та зазначених в Специфікації до Договору Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншої Сторони. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору.

Доповнити додаток із вимогам до Переможця процедури закупівлі у разі закупівлі робіт чи послуг з поточного ремонту словами наступного змісту

***Коментар:** щодо закупівлі робіт по послуг з поточного ремонту, то на виконання частини 1 статті 41 Закону та частини 1 статті 10 Закону договір підряду та договір про закупівлю послуг з поточного ремонту мають містити додаток з інформацією про ціни на матеріальні ресурси. Водночас, такий додаток має містити країну походження матеріального ресурсу щодо кожної номенклатурної позиції. При цьому, технічне завдання на закупівлю робіт чи послуг з поточного ремонту може містити доволі багато різних матеріалів та вимога щодо надання учасником документу про походження кожного значно ускладнить замовнику розгляд.*

Тому оптимальним буде варіант встановлення вимоги до Переможця щодо надання заповненого додатку до проєкту договору про закупівлю з інформацією про ціни на матеріальні ресурси та одночасно документи, які підтверджують, що ціни на матеріальні ресурси не перевищують середні ціни в регіоні.

Переможець у строк, що не перевищує семи календарних днів з дати оприлюднення в електронній системі закупівель повідомлення про намір укласти договір про закупівлю, надає замовнику шляхом направлення на електронну адресу: _____ (зазначити електронну адресу замовника) заповнений додаток до проєкту договору про закупівлю з інформацією про ціни на матеріальні ресурси (в тому числі найменування матеріального ресурсу (з характеристиками), одиниця його виміру, кількість, відпускна ціна, а також вартість транспортування та заготівельно-складські витрати, **а також країна походження товару щодо кожної номенклатурної позиції**) та документи, які підтверджують, що ціни на матеріальні ресурси не перевищують середні ціни в регіоні, а саме:

- довідка та / або експертиза та / або висновок тощо, виданий уповноваженим на це органом, наприклад, Торгово-промисловою палатою або ДП «Держзовнішінформ», яка містить інформацію щодо відповідності цін матеріальних ресурсів, зазначених у додатку до договору про закупівлю, середньоринковим на відповідному ринку

та / або

- не менше ніж 3 (трьох) комерційних (цінових) пропозицій, які містять інформацію щодо цін матеріальних ресурсів, зазначених у додатку до договору про закупівлю. Лист з інформацією про середні ринкові ціни на кожну номенклатурну позицію матеріального ресурсу сформований та розрахований на підставі вищезазначених документів. У разі якщо постачальників матеріальних ресурсів на відповідному ринку менше ніж 3 (три), додатково надається підтвердження відсутності конкурентних пропозицій за такою позицією матеріального ресурсу;

та / або

- посилання та скріншот на джерела інформації (відкриті веб-ресурси, бази даних цін, друковані інформаційні довідники тощо). Лист з інформацією про середні ринкові ціни на кожну номенклатурну позицію матеріального ресурсу сформований та розрахований на підставі вищезазначених документів.

Документи, що надаються переможцем мають підтверджувати ціни на кожен матеріальний ресурс, зазначений у додатку до проєкту договору про закупівлю **та підтверджувати, що усі поставки та матеріали походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди.**

У разі якщо переможець процедури закупівлі не надав довідку та / або експертизу та / або висновок тощо, виданий уповноваженим на це органом, яка містить інформацію щодо відповідності цін матеріальних ресурсів, зазначених у додатку до договору про закупівлю, середньоринковим на відповідному ринку та / або не менше ніж 3 (трьох) комерційних (цінових) пропозицій, які містять інформацію щодо цін матеріальних ресурсів, зазначених у додатку до договору про закупівлю та / або листа з інформацією про середні ринкові ціни на кожен номенклатурну позицію матеріального ресурсу сформований та розрахований на підставі вищезазначених документів **та / або країною походження номенклатурної (-них) позиції (-цій) є країна (-ни), не зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди** та / або не надав заповнений додаток до проєкту договору про закупівлю з інформацією про ціни на матеріальні ресурси та / або надав їх з порушенням строків, визначених тендерною документацією, замовник відхиляє переможця на підставі абзацу 2 підпункту 3 пункту 44 Особливостей. У разі якщо постачальників матеріальних ресурсів на відповідному ринку менше ніж 3 (три), додатково надається підтвердження відсутності конкурентних пропозицій за такою позицією матеріального ресурсу; та / або посилення та скріншот на джерела інформації (відкриті веб-ресурси, бази даних цін, друковані інформаційні довідники тощо) на кожен матеріальний ресурс, зазначений у додатку до проєкту договору про закупівлю та / або листа з інформацією про середні ринкові ціни на кожен номенклатурну позицію матеріального ресурсу сформований та розрахований на підставі вищезазначених документів.

Умова, яку варто додати в проєкт договору у разі закупівлі робіт чи послуг з поточного ремонту словами наступного змісту

Виконавець / Підрядник підписанням цього Договору гарантує та підтверджує, що усі поставки та матеріали, які закуповуються Замовником згідно Договору та зазначені в Додатку “Інформація про ціни на матеріальні ресурси” походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн.

Виконавець / Підрядник разом із Актом наданих послуг / Актом приймання виконаних будівельних робіт, за формою № КБ-2в зобов’язується передати Замовнику сертифікат(-ти) про походження товару або декларацію (-ії) про походження товару або інший документ, що підтверджує походження товару (матеріалу) щодо кожної номенклатурної позиції за якої (якими) передбачена оплата на умовах, визначених Договором та які зазначені в Додатку “Інформація про ціни на матеріальні ресурси”

У разі ненадання сертифікату (-ів) про походження товару або декларації (-ій) про походження товару, або іншого документу, що підтверджує походження матеріальних ресурсів, або надання такого (-их) документів, які не підтверджують матеріальних ресурсів із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, Замовник залишає за собою право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншій Сторони. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов’язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв’язку з невиконанням нею договірних зобов’язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору.

Вимога Рамкової угоди	Коментар
Україна повинна забезпечити, шляхом включення таких зобов'язань до договорів з відповідними особами та суб'єктами, щоб реципієнти фінансування Союзу під час виконання заходів Плану, визнавали походження та забезпечували публічність. Це включає, у разі потреби, зазначення емблеми Союзу та здійснення відповідної заяви про фінансування, що містить слова «фінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility» або «співфінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility», зокрема, у ході просування заходів та їх результатів, шляхом надання послідовної, дієвої та пропорційної цільової інформації для різних типів аудиторії, у тому числі для медіа та громадськості. Такі заходи із забезпечення публічності, комунікацій, оприлюднення та поширення інформації повинні здійснюватися в доступному форматі та відповідати Вимогам щодо комунікації та забезпечення публічності зовнішніх дій ЄС, викладених і опублікованих Європейською Комісією, у редакції, чинній на момент виконання заходів. (стаття 16 Рамкової Угоди). Вимогами Додатку 4 Постанови №1318 визначено, що координатор, відповідальні органи та реципієнти у всіх публікаціях, інформаційних та комунікаційних матеріалах, розроблених у межах виконання кроків Плану України, під час організації заходів, виконання робіт і надання послуг, на закупленому обладнанні та інших товарах, які стали результатом реалізації інструменту Ukraine Facility та виконання Плану України, повинні використовувати емблему Європейського Союзу, яка розміщена на сайті Європейського Союзу (https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/european-flag-en#download) без будь-яких змін, зокрема кольору, чи додавання будь-яких елементів до емблеми. Емблема Європейського Союзу повинна розміщуватися на видному місці на всіх комунікаційних матеріалах, закупленому обладнанні та інших товарах з дотримання інструкції про її використання, що розміщена на сайті Європейського Союзу (https://commission.europa.eu/document/3192a0ef-6bda-4e1a-81ca-65ade2ffad73_en). До емблеми Європейського Союзу обов'язково додається інформація про джерело фінансування. Під час посилання на інформацію про джерело фінансування обов'язково зазначається, що конкретний крок Плану України фінансується / співфінансується Європейським Союзом, з використанням таких формулювань: “Цей крок фінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility” або “Цей крок співфінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility”. Інформація про джерело фінансування розміщується у місці, де буде легко помітною для цільової аудиторії. Під час проведення заходів, здійснення публікацій, на інформаційних та комунікаційних матеріалах, розроблених у межах виконання кроків Плану України, необхідно зазначати, що зміст висвітленої інформації не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу	Щодо даної вимоги встановлення додаткових вимог до учасника не є доцільним. Натомість зобов'язання мають бути включені в проєкт договору.

Умова, яку варто додати в проєкт договору

Підписання Договору Постачальник / Виконавець / Підрядник під час виконання Плану України, схваленим для реалізації механізму Ukraine Facility розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р, **зобов'язується** визнавати походження та забезпечувати публічність із використанням, **у разі потреби**, зазначення емблеми Союзу та здійснення відповідної заяви про фінансування, що містить слова «фінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility» або «співфінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility», зокрема, у ході просування заходів та їх результатів, шляхом надання послідовної, дієвої та пропорційної цільової інформації для різних типів аудиторії, у тому числі для медіа та громадськості.

5. Пакет прикладів документів для проведення відкритих торгів за кошти Ukraine Facility

Проведення закупівель за кошти Ukraine Facility має чимало особливостей. Наприклад, під час оприлюднення річного плану замовник обов'язково має зазначити КПКВ та конкретний етап Плану України, а під час розгляду тендерної пропозиції учасника — перевірити, чи походить запропонований товар з прийнятної країни тощо.

Навіть на етапі виконання договору про закупівлю замовник має «тримати руку на пульсі» та перевіряти, чи не застосовано санкції до постачальника, його керівника чи кінцевого бенефіціарного власника, аби не допустити оплати за договором підсанкційним в ЄС особам. Тож, задля того, щоб уповноважені особи все врахували, нижче наведені приклади документів для проведення відкритих торгів за кошти Ukraine Facility.

Аналіз ринку та визначення очікуваної вартості

- [Приклад запиту цінових \(комерційних\) пропозицій для визначення очікуваної вартості](#)

Підготовка тендерної документації

- [Приклад тендерної документації для закупівлі товарів](#)
- [Приклад тендерної документації для закупівлі послуг чи робіт](#)

Проекти договорів

- [Приклад проєкту договору про закупівлю товарів](#)
- [Приклад проєкту договору про закупівлю послуг](#)
- [Приклад проєкту договору про закупівлю робіт \(підряду\)](#)

Включення закупівлі до річного плану, прийняття рішення про проведення закупівлі та затвердження тендерної документації

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про затвердження та оприлюднення річного плану або змін до нього, затвердження тендерної документації та оприлюднення її разом з оголошенням про проведення відкритих торгів \(на виконання п. 10 Особливостей\)](#)

Підготовка та оприлюднення обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі

- [Приклад обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі](#)

Внесення змін до тендерної документації

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про внесення змін до тендерної документації](#)

Відповідь на звернення / вимогу учасника на етапі подання тендерних пропозицій

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про надання відповіді на вимогу або звернення щодо тендерної документації](#)

Взаємодія з Органом оскарження

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про надання інформації, документів та матеріалів на запит АМКУ](#)

- [Протокол уповноваженої особи про виконання рішення АМКУ](#)

Розгляд тендерних пропозицій

Реєстри документів

- [Приклад реєстру документів для перевірки учасника / переможця процедури закупівлі при закупівлі товарів](#)

- [Приклад реєстру документів для перевірки учасника / переможця процедури закупівлі при закупівлі послуг / робіт](#)

Виправлення невідповідностей

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про надання «24 годин» на виправлення невідповідностей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про надання «24 годин» на виправлення невідповідностей, якщо була подана одна тендерна пропозиція](#)

Звернення до АРМА

- [Приклад звернення до АРМА за підтвердженням інформації на підставі пункту 42 Особливостей](#)

Продовження строку розгляду тендерної пропозиції

- [Протокол про продовження строку розгляду тендерної пропозиції з аукціоном \(інші підстави\)](#)

- [Протокол про продовження строку розгляду тендерної пропозиції з аукціоном враховуючи пункт 42 Особливостей](#)

- [Протокол про продовження строку розгляду тендерної пропозиції подана одна пропозиція \(інші підстави\)](#)

- [Протокол про продовження строку розгляду тендерної пропозиції подана одна пропозиція враховуючи пункт 42 Особливостей](#)

Відхилення тендерної пропозиції

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 2 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 3 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 4 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 5 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 6 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 7 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 8 підпункту 1 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 2 підпункту 2 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 3 підпункту 2 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 4 підпункту 2 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції на підставі абзацу 5 підпункту 2 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції переможця на підставі абзацу 2 підпункту 3 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції переможця на підставі абзацу 3 підпункту 3 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції переможця на підставі абзацу 4 підпункту 3 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції переможця на підставі абзацу 5 підпункту 3 пункту 44 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції учасника на підставі підпункту 1 пункту 45 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відхилення тендерної пропозиції учасника на підставі підпункту 2 пункту 45 Особливостей](#)

Визначення переможця закупівлі

- [Протокол про визначення переможця після виправлення невідповідностей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про визначення переможця процедури закупівлі та прийняття рішення про укладення договору про закупівлю](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про визначення переможця процедури закупівлі після виправлення невідповідностей, якщо була подана одна тендерна пропозиція](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про визначення переможця процедури закупівлі, якщо була подана одна тендерна пропозиція](#)

Відповідь на звернення учасника після оцінки тендерних пропозицій

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про надання відповіді на запит учасника після оцінки тендерної пропозиції \(ч. 4 ст. 33 Закону\)](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про надання відповіді на запит учасника після оцінки тендерної пропозиції \(абз. 2 п. 46 Особливостей\)](#)

Продовження строку для укладення договору про закупівлю

- [Протокол про продовження строку для укладення договору про закупівлю](#)

Відміна відкритих торгів

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відміну відкритих торгів на підставі підпункту 1 пункту 50 Особливостей](#)
- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відміну відкритих торгів на підставі підпункту 2 пункту 50 Особливостей](#)

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про відміну відкритих торгів на підставі підпункту 3 пункту 50 Особливостей](#)

Взаємодія з ДАСУ

- [Приклад протоколу уповноваженої особи про надання пояснень на запит ДАСУ](#)

Внесення змін до договору про закупівлю

- [Приклад додаткової угоди щодо зменшення обсягів закупівлі, зокрема з урахуванням фактичного обсягу видатків замовника](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо зміни ціни за одиницю товару](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо покращення якості предмета закупівлі](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо продовження строку дії договору про закупівлю та строку виконання зобов'язань щодо передачі товару, виконання робіт, надання послуг](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо погодження зміни ціни в договорі про закупівлю в бік зменшення](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо зміни ціни в договорі про закупівлю у зв'язку з зміною ставок податків і зборів та / або зміною умов щодо надання пільг з оподаткування - пропорційно до зміни таких ставок та / або пільг з оподаткування, а також у зв'язку з зміною системи оподаткування пропорційно до зміни податкового навантаження внаслідок зміни системи оподаткування](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо зміни встановленого згідно із законодавством органами державної статистики індексу споживчих цін, зміни курсу іноземної валюти, зміни біржових котирувань або показників Platts, ARGUS, регульованих цін \(тарифів\), нормативів, середньозважених цін на електроенергію на ринку «на добу наперед», що застосовуються в договорі про закупівлю, у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо продовження дії договору про закупівлю на наступний рік](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо збільшення обсягу договору про закупівлі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в початковому договорі про закупівлю](#)
- [Приклад додаткової угоди про зменшення обсягів закупівлі та/або ціни на підставі підпункту 9 пункту 19 Особливостей](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо зміни реквізитів](#)
- [Приклад додаткової угоди про розірвання договору про закупівлю](#)
- [Приклад додаткової угоди щодо припинення дії договору](#)

6. Як замовнику встановити вимоги до переможця у закупівлі через електронний каталог за кошти Ukraine Facility

Враховуючи важливість ефективного та обґрунтованого використання коштів, виділених ЄС в межах інструменту Ukraine Facility на замовника покладено ряд зобов'язань. Тому постає логічне питання щодо дотримання виконання таких зобов'язань у разі закупівель із використання електронного каталогу не порушуючи при цьому норми закупівельного законодавства.

Пункт 4 статті 2 Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка ратифікована Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX (далі - Рамкова угода) визначає, що закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility повинні здійснюватися **відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді.**

Тобто, замовник під час здійснення будь-якої закупівлі за кошти Ukraine Facility незалежно від обраного способу та очікуваної вартості повинен одночасно дотримуватися і норм Закону з урахуванням Особливостей, Порядку № 822 (у разі ЗПП) та зобов'язань, встановлених Рамковою угодою.

Якщо узагальнити вимоги статей 3, 5, 7, 16 Рамкової угоди, **то замовник повинен:**

- забезпечити перед укладенням відповідних угод або здійсненням платежів проведення перевірки щодо даних, що містяться в санкційних списках ЄС, стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та реципієнта, з яким замовник має або може мати прямі договірні відносини
- не допустити оплати за товар із **не** прийнятних країн
- не допустити закупівлю у суб'єкта, який зареєстрований **у не** прийнятних країнах
- забезпечити маркування закупівлі (зазначення донора та КПКВ під час оголошення закупівлі, зобов'язання щодо визначення походження та забезпечення публічності фінансування ЄС під час виконання заходів Плану України).

За таких умов відкритим є питання перевірки постачальника з метою недопущення закупівлі у підсанкційної особи, особи із не прийнятною країною та перевірку походження товару.

6.1. Як здійснюється перевірки постачальника у разі закупівлі із використанням електронного каталогу?

Структура, порядок формування та використання електронних каталогів, у тому числі порядок надання доступу до них і розмір плати, визначається Кабінетом Міністрів України. На виконання зазначеної норми Кабміном затверджено Порядок формування та використання електронного каталогу, затвердженому постановою Кабміну від 14.09.2020 № 822 (далі – Порядок №822).

Адміністратор здійснює формування та супроводження електронного каталогу шляхом створення в ньому категорій та специфікацій товару, а також **організовує та проводить відбір учасників до електронного каталогу шляхом їх кваліфікації** (пункт 16 Порядку №822). Кваліфікація до електронного каталогу проводиться щодо категорії товару (пункт 21 Порядку №822).

Відмінна особливість використання електронного каталогу, що етап розгляду (кваліфікації) саме для замовника відсутній взагалі. Насправді, все досить логічно. Функція кваліфікації (або ж перевірки постачальника) належить адміністратору електронної системи.

Тобто, кожен потенційний постачальник повинен підтвердити ряд вимог шляхом надання переліку документів адміністратору електронного каталогу та у разі відсутності підстав для відхилення його заявки постачальник кваліфікується та може брати участь в ЗПП. Але, серед документів та інформації, які перевіряє адміністратор електронного каталогу відсутні вимоги встановлені Рамковою угодою у вигляді зобов'язань, які мають виконувати замовники.

6.2. Чи може замовник встановити вимоги до постачальника у разі закупівлі із використанням електронного каталогу?

Пунктом 10 Особливостей передбачено, що **замовники**, у тому числі централізовані закупівельні організації, **здійснюють закупівлі, зокрема, товарів вартість яких становить або перевищує 100 тис. грн** шляхом застосування відкритих торгів у порядку, визначеному цими

особливостями, та / або **шляхом використання електронного каталогу для закупівлі товару** відповідно до Порядку, з урахуванням положень, визначених цими особливостями.

Отже, під час здійснення закупівель шляхом використання електронного каталогу для закупівлі товару замовник керується вимогами Особливостей та Порядку №822.

У запиті пропозицій постачальників щодо закупівлі товару замовник **може визначити виключно інформацію про характеристики товару та їх допустимі значення в межах специфікації товару, визначеної адміністратором. Запит пропозицій постачальників не повинен містити вимог до постачальника та інших документів, які не передбачені цим Порядком №822.**

Таким чином Порядок №822 не передбачає можливість встановлення вимог з урахуванням норм Рамкової угоди до постачальника відбору / переможця відбору, а також Порядок №822 визначає виключний перелік підстав для відхилення та не дозволяє відхилити переможця за невиконання зайвих вимог замовника.

Яких вихід в даній ситуації? Адже нехтування нормами Рамкової угоди теж не можливе. Врахувати зобов'язання, що передбачені Рамковою угодою замовнику варто в проєкті договору. Зокрема, окремим розділом або в розділі Інші умови додати зобов'язання наступного змісту:

Постачальник підтверджує, що на дату підписання Договору відсутні збіги щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu.

Постачальник підтверджує, що на дату підписання Договору не є особою, що зареєстрована в країні, яка не є прийнятною в розумінні статті 5 Рамкової угоди.

Постачальник підписанням цього Договору гарантує та підтверджує, що усі поставки та матеріали, які закуповуються Замовником згідно Договору походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн.

При цьому, перед підписання договору замовнику необхідно перевірити доступну інформацію задля уникнення ризику укладення договору із недотриманням норм Рамкової угоди. Щодо перевірки санкційної особи, то зробити це замовник може самостійно на сайті www.sanctionsmap.eu.

Перевірити походження товару замовник, на жаль, на етапі укладення договору не може, але може перевірити самостійно інформацію про місце реєстрації переможця відбору в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань з метою недопущення участі осіб із неприйнятних осіб. Із переліком прийнятних країн можна ознайомитися за сайті Мінекономіки Головна/Діяльність/Реалізація ініціативи ЄС “Ukraine Facility”.

Умови договору не можуть відрізнятися від умов, визначених замовником у запиті пропозицій постачальників, зокрема у проєкті договору, що є складовою частиною запиту пропозицій постачальників, та/або пропозиції переможця відбору, крім випадку зменшення ціни договору без зміни обсягу (пункт 66 Порядку №822).

Якщо замовником будуть встановлені факти, що не дозволяють укласти договір з дотриманням вимог Рамкової угоди, тоді варто відхилити переможця відбору відповідно до підпункту 1 пункту 64 Порядку №822 не підписав договір у строк, визначений абзацом першим пункту 66 цього Порядку.

Крім цього, замовник має слідкувати за дотриманням вимог Рамкової угоди і під час виконання договору. Зробити це можна шляхом встановлення вимог до Постачальника, вже як до сторони договору.

Після підписання договору / договорі про закупівлю за результатами закупівлі через електронний каталог переможець відбору стає стороною такого договору, та буде змушений виконувати зобов'язання, які визначені умовами договору. Тобто, замовник в проекті договору може, та у випадку закупівлі за кошти Ukraine Facility повинен, зазначити вимоги до постачальника, як до сторони такого договору про надання документів в ході виконання договору.

З урахуванням зазначеного, рекомендуємо доповнити проєкт договору у разі закупівлі кошти Ukraine Facility деякими умовами.

Приклад умов:

Умова щодо виконання статті 3 Рамкової угоди:

Сторони підписання цього Договору домовились забезпечити, щоб кошти або економічні ресурси прямо або опосередковано не надавалися особі, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь, ухвалених Європейським Союзом відповідно до Статті 29 Договору про Європейський Союз (ДЄС) або Статті 215 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС).

Постачальник разом з Товаром (в тому числі на кожен частину/партію Товару) зобов'язується передати Замовнику відомості із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформовані у форматі pdf станом на дату їх надання, які відображають відсутність збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа).

У разі ненадання відомостей із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформованих у форматі pdf станом на дату їх надання, які відображають відсутність збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа), Замовник залишає за собою право відмовитися від прийняття такого Товару з відповідним складанням мотивованої відмови від Товару.

У разі наявних збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку.

Умова щодо виконання статті 5 Рамкової угоди

Якщо Постачальник набув статусу особи, зареєстрованої в країні, яка не є прийнятною в розумінні статті 5 Рамкової угоди Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку.

Примітка: в додаток “Специфікація” (“Технічна специфікація”) проєкту договору про закупівлю варто додати колонку “Країна походження товару” та по тексті проєкту договору вказати наступні зобов'язання

Постачальник підписанням цього Договору гарантує та підтверджує, що усі поставки та матеріали, які закуповуються Замовником згідно Договору походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн.

Постачальник разом з Товаром (в тому числі на кожен частину/партію Товару) зобов'язується передати Замовнику сертифікат(-ти) про походження товару або декларацію (-ії) про походження товару або інший документ, що підтверджує походження товару щодо кожної номенклатурної позиції, за якої має бути здійснена оплата Замовником.

У разі ненадання сертифікату (-ів) про походження товару або декларації (-ій) про походження товару, або іншого документу, що підтверджує походження товару, або надання

такого (-их) документів, які не підтверджують походження Товару із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (b) статті 5 Рамкової угоди, Замовник залишає за собою право відмовитися від прийняття такого Товару з відповідним складанням мотивованої відмови від Товару.

У разі ненадання сертифікату (-ів) про походження товару або декларації (-ій) про походження товару, або іншого документу, що підтверджує походження товару, або надання такого (-их) документів, які не підтверджують походження Товару із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (b) статті 5 Рамкової угоди та зазначених в Специфікації до Договору Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку.

Умова щодо виконання статті 16 Рамкової угоди

Підписання Договору Постачальник під час виконання Плану України, схваленим для реалізації механізму Ukraine Facility розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р, **зобов'язується** визнавати походження та забезпечувати публічність із використанням, у **разі потреби**, зазначення емблеми Союзу та здійснення відповідної заяви про фінансування, що містить слова «фінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility» або «співфінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility», зокрема, у ході просування заходів та їх результатів, шляхом надання послідовної, дієвої та пропорційної цільової інформації для різних типів аудиторії, у тому числі для медіа та громадськості.

7. Контроль всього етапу виконання договору / договору про закупівлю укладеного за кошти інструменту Ukraine Facility

Працюючи з коштами інструменту Ukraine Facility замовник має врахувати вимоги Рамкової угоди, яка не лише встановлює принципи фінансової співпраці між Європейським Союзом та Україною, а й визначає спеціальні механізми контролю, моніторингу, звітування та аудиту коштів, які виділяються. Тобто, замовники мають врахувати зобов'язання, які визначені міжнародним договором як на етапі підготовки ТД чи обрання переможця закупівлі так і значною мірою під час виконання договору.

Рамкова угода між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility ратифікована Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX (далі - Рамкова угода).

Норми Рамкової угоди стосуються всіх закупівель, які замовник проводить за видатками, що спрямовуються на виконання програм та заходів, передбачених в межах інструменту Ukraine Facility, незалежно від способу здійснення закупівель та їх вартісних меж. Так, Рамкова угода містить ряд зобов'язань, які поширюється саме на етап виконання договору та договору про закупівлю. Для того, щоб замовники міг здійснювати контроль на виконання вимог Рамкової угоди та не порушив зобов'язання, встановлені таким міжнародним актом, необхідно врахувати всі нюанси ще на етапі складання проєкту договору / договору про закупівлю. Що важливо, замовнику необхідно чітко передбачити зобов'язання сторін згідно вимог Рамкової угоди, а також наслідки їх невиконання стороною, в тому числі із можливістю одностороннього розірвання договору.

7.1. Контроль прийнятності поставок та матеріалів

Усі поставки та матеріали, які фінансуються та закуповуються Україною або суб'єктами під її контролем для реалізації заходів Плану, **повинні походити із прийнятних країн**, зазначених у пункті 1(а) та (b) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн (*пункт 3 статті 5 Рамкової угоди*).

Замовник не має допустити оплати за товар чи матеріальні ресурси, які придбаваються разом із роботою чи поточним ремонтом, які походять із *не* прийнятних країн. Із переліком прийнятних країн можна ознайомитися за сайті Мінекономіки Головна / Діяльність / Реалізація ініціативи ЄС “Ukraine Facility”. Тому перед кожного поставкою товару чи прийняттям акту виконаних робіт / наданих послуг (у разі використання матеріалів) замовники має контролювати походження товару / матеріалу. Тож, доречно встановити відповідні зобов'язання в проєкті договору / договору про закупівлю.

Приклад умов договору / договору про закупівлю у разі закупівлі товару

В додаток “Специфікація” (“Технічна специфікація”) проєкту договору про закупівлю варто додати колонку “Країна походження товару” та по тексту проєкту договору вказати наступні зобов'язання:

“Постачальник підписанням цього Договору гарантує та підтверджує, що усі товари та матеріали, які закупаються Замовником згідно Договору походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (b) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн.

Постачальник разом з Товаром (в тому числі на кожен частину / партію Товару) зобов'язується передати Замовнику сертифікат(-ти) про походження товару або декларацію(-ї) про походження товару або інший документ, що підтверджує походження товару щодо кожної номенклатурної позиції, за якої має бути здійснена оплата Замовником.

У разі ненадання сертифікату(-ів) про походження товару або декларації(-ї) про походження товару, або іншого документу, що підтверджує походження товару, або надання такого(-их) документів, які не підтверджують походження Товару із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (b) статті 5 Рамкової угоди, Замовник залишає за собою право відмовитися від прийняття такого Товару з відповідним складанням мотивованої відмови від Товару та / або розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншої Сторони. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору”.

Приклад умов договору / договору про закупівлю у разі закупівлі робіт чи послуг із поточного ремонту

“Виконавець / Підрядник підписанням цього Договору гарантує та підтверджує, що усі товари, обладнання та матеріали, які використовуються для надання Послуг / виконання Робіт та / або Замовником набуваються у власність за результатами виконання робіт / надання послуг згідно Договору та зазначені в Додатку “Інформація про ціни на матеріальні ресурси” походять із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (b) статті 5 Рамкової угоди, крім випадків, коли поставки та матеріали не можуть бути отримані на розумних умовах у жодній із таких країн.

Виконавець / Підрядник разом із Актом наданих послуг / Актом приймання виконаних будівельних робіт, за формою № КБ-2в зобов'язується передати Замовнику сертифікат(-ти) про походження товару або декларацію (-ї) про походження товару або інший документ, що підтверджує походження товару (матеріалу) щодо кожної номенклатурної позиції за якої (якими) передбачена оплата на умовах, визначених Договором та які зазначені в Додатку “Інформація про ціни на матеріальні ресурси”

У разі ненадання сертифікату (-ів) про походження товару або декларації (-ї) про походження товару, або іншого документу, що підтверджує походження матеріальних ресурсів, або надання такого (-их) документів, які не підтверджують матеріальних ресурсів із прийнятних країн, зазначених у пункті 1(а) та (b) статті 5 Рамкової угоди, Замовник залишає за собою право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншої Сторони. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-

якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору”.

7.2. Контроль прийнятності країни реєстрації постачальника / виконавця / підрядника

Участь у процедурах присудження договорів про закупівлі, грантів і премій стосовно діяльності, що фінансується згідно з інструментом Ukraine Facility з метою реалізації якісних і кількісних заходів Плану, відкрита для міжнародних і регіональних організацій, усіх фізичних осіб, які є громадянами, і юридичних осіб, що **фактично зареєстровані у прийнятних країнах** (частина 1 статті 5 Рамкової угоди).

Як виняток, учасники та кандидати на участь у тендері з неприйнятних країн можуть бути допущені як прийнятні у разі нагальної необхідності, недоступності послуг на ринках відповідних країн або територій або в інших належним чином обґрунтованих випадках, коли застосування правил прийнятності зробить реалізацію проєкту неможливою або надмірно складною.

Ще на моменті укладення договору / договору про закупівлю замовник може самостійно перевірити інформацію про місце реєстрації учасника, в тому числі в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань з метою недопущення участі осіб із **не** прийнятих осіб. Але, протягом дії договору реєстрація постачальника / виконавця / підрядника може змінитися. Тому в цій частині замовник повинен здійснювати контроль. А також, для уникнення ризиків придбання товарів, робіт чи послуг у суб'єкта із **не** прийнятої країни замовнику необхідно в проєкті договору / договору про закупівлю передбачити механізм розірвання такого договору в такому разі. Із переліком прийнятних країн можна ознайомитися за сайті Мінекономіки Головна / Діяльність / Реалізація ініціативи ЄС “Ukraine Facility”.

Приклад умов договору / договору про закупівлю:

“Якщо Постачальник / Надавач послуг / Підрядник набув статусу особи, зареєстрованої в країні, яка не є прийнятною в розумінні статті 5 Рамкової угоди Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншій Сторони. При цьому Замовник, що обґрунтовано скористався цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням ним договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору”.

7.3. Контроль підсанкційності осіб, які прямо чи опосередкована задіяні у виконання договору / договору про закупівлю

Сторони повинні **забезпечити**, щоб кошти або економічні ресурси **прямо або опосередковано не надавалися Особі**, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь (пункт 1 статті 3 Рамкової угоди)

Для дотримання пункту 1 Статті 3 Рамкової угоди Україна **повинна встановити зобов'язання** для всіх реципієнтів коштів, виплачених для здійснення заходів із реалізації реформ та інвестиційних проєктів, включених до Плану, або для всіх інших фізичних осіб чи суб'єктів, залучених до їх реалізації.

Україна забезпечує встановлення для всіх реципієнтів виділених коштів аналогічних зобов'язань будь-яким третім особам, залученим до виконання Плану (пункт 11 статті 9 Рамкової Угоди).

Відповідно до статті 3 Рамкової угоди Україна повинна забезпечити, щоб жодна операція, щодо якої було встановлено збіг із даними в санкційному списку ЄС, **прямо або опосередковано не здійснювалася за рахунок фінансування ЄС**. Україна (в даному випадку в особі замовника) зобов'язується забезпечити виконання цього зобов'язання: шляхом відстеження збігів із даними в

санкційному списку ЄС, перш ніж укласти відповідні угоди або здійснити згідно з ними платежі, стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та будь-якого іншого реципієнта, з яким Україна має або може мати прямі договірні відносини (прямий реципієнт), щоб оцінити, чи такий реципієнт є Особою, що підпадає під дію обмежувальних заходів; шляхом відстеження або за допомогою інших належних способів (що можуть включати перевірку ex-post) на основі ризик-орієнтованого підходу, щоб жодна фізична або юридична особа, суб'єкт або орган, що опосередковано отримує фінансування, не були Особами, що підпадають під дію обмежувальних заходів.

Із аналізу зазначених норм розуміємо, що обмежувальні заходи мають стосуватися не лише постачальника, надавача послуг чи підрядника договору, але бенефіціарного власника такого суб'єкта, а також залученого субпідрядника / співвиконавця при цьому незалежно від обсягу його залучення, тобто будь-якої особи, яка прямо чи опосередковано може отримати кошти інструменту. Інформація щодо всіх санкцій ЄС розміщена на санкційній карті ЄС <https://www.sanctionsmap.eu/>. Але, статус підсанкційності осіб може змінюватися та замовник перед кожною оплатою повинен здійснити контроль за даним фактом. Для цього, необхідно встановити відповідні зобов'язання в проєкті договору / договору про закупівлю.

Приклад умов договору / договору про закупівлю у разі закупівлі товару:

“Сторони підписанням цього Договору домовились забезпечити, щоб кошти або економічні ресурси прямо або опосередковано не надавалися особі, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь, ухвалених Європейським Союзом відповідно до Статті 29 Договору про Європейський Союз (ДЄС) або Статті 215 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС).

Постачальник разом з Товаром (в тому числі на кожен частину / партію Товару) зобов'язується передати Замовнику відомості із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформовані у форматі pdf станом на дату їх надання, які відображають відсутність збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа).

У разі ненадання відомостей із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформованих у форматі pdf станом на дату їх надання, які відображають відсутність збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа), Замовник залишає за собою право відмовитися від прийняття такого Товару з відповідним складанням мотивованої відмови від Товару.

У разі наявних збігів щодо Постачальника (якщо Постачальник є ФОП або фізична особа), керівника Постачальника та / або його бенефіціарного власника (у разі, якщо Постачальник юридична особа) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншій Стороні. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору”.

Приклад умов договору / договору про закупівлю у разі закупівлі робіт чи послуг:

“Сторони підписанням цього Договору домовились забезпечити, щоб кошти або економічні ресурси прямо або опосередковано не надавалися особі, що підпадає під дію обмежувальних заходів, або на її користь, ухвалених Європейським Союзом відповідно до Статті 29 Договору про Європейський Союз (ДЄС) або Статті 215 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС).

Виконавець / Підрядник разом із Актом наданих послуг / Актом приймання виконаних будівельних робіт, за формою № КБ-2в зобов'язується передати Замовнику відомості із санкційного списку ЄС за посиланням: www.sanctionsmap.eu, сформовані у форматі pdf станом на

дату їх подання, які відображають відсутність збігів щодо Виконавця / Підрядника (якщо Виконавця / Підрядника є ФОП чи фізична особа), керівника Виконавця / Підрядника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо Виконавець / Підрядник юридична особа) та кожного субпідрядника / співвиконавця (у разі його (їх) залучення).

У разі ненадання відомостей із санкційного списку ЄС www.sanctionsmap.eu, сформованих у форматі pdf станом на дату їх подання, які відображають відсутність збігів щодо Виконавця / Підрядника (якщо Виконавця / Підрядника є ФОП чи фізична особа), керівника Виконавця / Підрядника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо Виконавець / Підрядник юридична особа) та кожного субпідрядника / співвиконавця (у разі його (їх) залучення), Замовник залишає за собою право відмовитися від приймання результатів наданих Послуг / виконаних Робіт з відповідним складанням мотивованої відмови.

У разі наявних збігів щодо Виконавця / Підрядника (якщо Виконавця / Підрядника є ФОП чи фізична особа), керівника Виконавця / Підрядника, його бенефіціарного власника (у разі, якщо Виконавець / Підрядник юридична особа) та кожного субпідрядника / співвиконавця (у разі його (їх) залучення) в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu Замовник має право розірвати цей Договір в односторонньому порядку шляхом письмового повідомлення про це іншій Сторони. При цьому Сторона, що обґрунтовано скористалася цим правом, звільняється від будь-якої відповідальності або обов'язку щодо відшкодування штрафних санкцій за Договором у зв'язку з невиконанням нею договірних зобов'язань та будь-якого роду витрат, збитків, понесених іншою Стороною (прямо або опосередковано), в результаті такого розірвання Договору”.

7.4. Контроль маркування предмета закупівлі

Україна повинна забезпечити, **шляхом включення таких зобов'язань до договорів** з відповідними особами та суб'єктами, щоб реципієнти фінансування Союзу під час виконання заходів Плану, визнавали походження та забезпечували публічність. Це включає, **у разі потреби**, зазначення емблеми Союзу та здійснення відповідної заяви про фінансування, що містить слова «фінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility» або «співфінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility», зокрема, у ході просування заходів та їх результатів, шляхом надання послідовної, дієвої та пропорційної цільової інформації для різних типів аудиторії, у тому числі для медіа та громадськості.

Такі заходи із забезпечення публічності, комунікацій, оприлюднення та поширення інформації повинні здійснюватися в доступному форматі та відповідати Вимогам щодо комунікації та забезпечення публічності зовнішніх дій ЄС, викладених і опублікованих Європейською Комісією, у редакції, чинній на момент виконання заходів (стаття 16 Рамкової Угоди).

Зазначеною статтею Рамкової угоди встановлені вимоги щодо визнання походження та забезпечення публічності коштів ЄС як замовником так і постачальником / виконавцем / підрядником шляхом встановлення зобов'язань у договорі. Крім того, вимогами Додатку 4 Постанови №1318 визначено, що координатор, відповідальні органи та реципієнти **у всіх публікаціях, інформаційних та комунікаційних матеріалах**, розроблених у межах виконання кроків Плану України, під час організації заходів, виконання робіт і надання послуг, **на закупленому обладнанні та інших товарах**, які стали результатом реалізації інструменту Ukraine Facility та виконання Плану України, **повинні використовувати емблему Європейського Союзу** із дотриманням ряду вимог до її використання:

- емблема має міститися на видному місці з дотримання інструкції про її використання, що розміщена на сайті Європейського Союзу (https://commission.europa.eu/document/3192a0ef-6bda-4e1a-81ca-65ade2ffad73_e)

- до емблеми ЄС обов'язково додається інформація про джерело фінансування у місці, де буде легко помітною для цільової аудиторії

- під час посилення на інформацію про джерело фінансування обов'язково зазначається, що конкретний крок Плану України фінансується / співфінансується Європейським Союзом, з використанням таких формулювань: “Цей крок фінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility” або “Цей крок співфінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility”.

Якщо на етапі планування та оголошення закупівлі замовник маркує закупівлю шляхом зазначення в РП необхідного КПКВ, кроку Плану України та вказує інформацію про донора у разі оприлюднення звіту про договір про закупівлю без використання електронної системи, запиту пропозицій постачальників або відкритих торгів, то в проєкті договору / договору про закупівлю необхідно передбачити зобов'язання і щодо використання емблеми ЄС та наслідки для сторони договору у разі відсутності маркування товару чи обладнання.

Приклад умов договору / договору про закупівлю

По тексту проєкту договору чи договору про закупівлю необхідно вказати джерело фінансування та зазначити, що конкретний крок Плану України фінансується / співфінансується Європейським Союзом, з використанням таких формулювань: “Цей крок фінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility” або “Цей крок співфінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility”, а також додати наступні зобов'язання:

Підписання Договору Постачальник / Виконавець / Підрядник під час виконання Плану України, схваленим для реалізації механізму Ukraine Facility розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р, зобов'язується визнавати походження та забезпечували публічність із використанням, у разі потреби, зазначення емблеми Союзу та здійснення відповідної заяви про фінансування, що містить слова «фінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility» або «співфінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility», зокрема, у ході просування заходів та їх результатів, шляхом надання послідовної, дієвої та пропорційної цільової інформації для різних типів аудиторії, у тому числі для медіа та громадськості.

Товар / обладнання, що набувається у власність разом із роботою чи поточним ремонтом має містити емблему Європейського союзу, яка розміщується на видному місці (замовник може конкретизувати під час підготовки проєкту договору з урахуванням специфіки товару / обладнання) та текст з використанням таких формулювань: “Цей крок фінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility” або “Цей крок співфінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility”.

У разі відсутності на товарі / обладнанні, що набувається у власність разом із роботою чи поточним ремонтом емблеми Європейського союзу на видному місці (замовник може конкретизувати під час підготовки проєкту договору з урахуванням специфіки товару) та / або тексту з використанням таких формулювань: “Цей крок фінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility” або “Цей крок співфінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility” Замовник залишає за собою право відмовитися від прийняття такого Товару з відповідним складанням мотивованої відмови від Товару / відмовитися від приймання результатів наданих Послуг / виконаних Робіт з відповідним складанням мотивованої відмови.

Перед початком виконання робіт / надання послуг на місці виконання робіт / надання послуг, яке є публічним, Виконавець / Підрядник має забезпечити встановлення інформаційного банеру або стенду із зазначенням наступної інформації: емблему Європейського союзу, текст з використанням таких формулювань: “Цей крок фінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility” або “Цей крок співфінансується Європейським Союзом — Ukraine Facility”, текст “що зміст висвітленої інформації не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу”.

8. Дії замовника, якщо закупівля вже проведена (укладений договір) без урахування вимог Рамкової угоди в розрізі етапів та виду закупівлі

Разом із фінансовою підтримкою від Європейського Союзу Україна отримала і ряд зобов'язань, частина з яких поширюються на замовника в ході здійснення закупівель. Але, як виявилось на практиці, не завжди замовник може ідентифікувати походження коштів на задоволення потреби згідно з інструментом Ukraine Facility та оголошує закупівлі без необхідних додаткових умов. Що робити в такому випадку розглянемо далі.

Пункт 4 статті 2 Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування ЄС для України згідно з інструментом Ukraine Facility, яка ратифікована Законом України від 06.06.2024 № 3786-IX (далі - Рамкова угода) визначає, що закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility повинні здійснюватися **відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді.**

Якщо узагальнити вимоги статей 3, 5, 7, 16 Рамкової угоди, **то замовник повинен:**

- забезпечити перед укладенням відповідних угод або здійсненням платежів проведення перевірки щодо даних, що містяться в санкційних списках ЄС, стосовно кожного виконавця, бенефіціара гранту та реципієнта, з яким відповідальний орган має або може мати прямі договірні відносини
- не допустити оплати за товар чи матеріальні ресурси, які придбаються разом із роботою чи поточним ремонтом із **не** прийнятних країн
- закупівлю у суб'єкта, який зареєстрований **у не** прийнятних країнах
- забезпечити маркування закупівлі (зазначення донора та КПКВ під час оголошення закупівлі, зобов'язання щодо визначення походження та забезпечення публічності фінансування ЄС під час виконання заходів Плану України).

При цьому, способу виконання таких зобов'язань під час здійснення закупівлі Рамкова угода не передбачає. Але з урахуванням наявної практики ДАСУ вбачається необхідним зазначення ряду зобов'язань в ТД та проєкті договору, а також забезпечення оприлюднення додаткової інформації. Тож, далі розглянемо коли замовник ще може виправити ситуацію, а коли будь-яка подальша дія містить свої ризики.

8.1. Процедура закупівлі на етапі подання тендерних пропозицій

Така ситуація є найпростішою, адже замовник може внести зміни до ТД та одночасно до оголошення про проведення відкритих торгів у порядку, визначеному пунктом 54 Особливостей.

Зміни, які вносяться замовником до тендерної документації та / або оголошення про проведення відкритих торгів,

розміщуються та відображаються в електронній системі закупівель у новій редакції зазначених документації та / або оголошення додатково до їх попередньої редакції *(оприлюднювати оголошення про проведення відкритих торгів у новій редакції окремим файлом не потрібно, така інформація буде наявна в системі).*

Замовник разом із змінами до тендерної документації та / або оголошення про проведення відкритих торгів в окремому документі оприлюднює перелік змін, що вносяться *(замовник в одному файлі “Перелік змін” зазначає всі зміни, які були внесені до ТД та / або оголошення про проведення відкритих торгів).* Зміни до тендерної документації та / або оголошення про проведення відкритих торгів у машинозчитувальному форматі розміщуються в електронній системі закупівель протягом одного дня з дати прийняття рішення про їх внесення.

Стосовно змін до оголошення про проведення відкритих торгів, то враховуючи практику ДАСУ варто заповнити поле “Донор”, обираючи із запропонованого списку Ukraine Facility.

Крім того, згідно з підпунктом 3 пункту 9 Постанови №1318 відповідальні органи під час виконання Плану на етапі формування річного плану закупівель та внесення змін до нього передбачають деталізацію інформації за позицією “джерело фінансування закупівлі” (у разі, коли в позиції “джерело фінансування закупівлі” зазначено державний або місцевий бюджет, зазначають код бюджету та код програмної класифікації видатків та кредитування).

З одного боку, такі вимоги щодо оприлюднення РП не передбачені статтею 4 Закону, а замовник немає законодавчих підстав та технічної можливості редагування плану після оприлюднення оголошення, проте ДАСУ звертають увагу на даний факт. Тому, оскільки замовник вже вносить зміни до оголошення про проведення відкритих торгів, рекомендуємо також у полі “Примітка” зазначити відповідний КПКВ.

8.2. Процедура закупівлі на етапі кваліфікації або підписання договору про закупівлю

На даному етапі внесення змін до тендерної документації та/або оголошення про проведення відкритих торгів неможливе. Тому залишаються варіанти, обидва з яких містять свої ризики:

- відмінити процедуру закупівлі на підставі підпункту 2 пункту 50 Особливостей (неможливості усунення порушень, що виникли через виявлені порушення вимог законодавства у сфері публічних закупівель, з описом таких порушень)
- укласти договір про закупівлю, враховуючи під час його виконання обмеження та зобов'язання визначені статтями 3, 5, 7, 16 Рамкової угоди.

Щодо відміни закупівлі, то питання відміни відкритих торгів регулюється пунктом 50 Особливостей. Зазначений пункт Особливостей не містить обмежень щодо етапу, в якому замовник може відмінити відкриті торги.

Тому припускається, що замовник може відмінити відкриті торги на будь-якому етапі здійснення закупівлі після оприлюднення оголошення про проведення процедури закупівлі до моменту укладення договору про закупівлю. Але досить значний відсоток можливого оскарження з боку учасників чи переможця закупівлі. І практика АМКУ у разі відміни замовником процедури закупівлі через неможливість усунення порушень, що виникли через виявлені порушення вимог законодавства у сфері публічних закупівель переважно на стороні скаржника.

Особливо ризиковими такі дії є після оприлюднення повідомлення про намір укласти договір про закупівлю. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду по справі № 910/5798/17 від 03.04.2018 дійшов висновку, що *з моменту визначення переможця торгів та встановлення відповідності пропозиції позивача вимогам тендерної документації та вимогам Закону України «Про публічні закупівлі» неможливо відмінити процедуру закупівлі...*

Однак, враховуючи відсутність прямих законодавчих заборон щодо відміни закупівлі на будь-якому етапі до моменту укладення договору про закупівлю рекомендуємо приймати відповідне рішення на підставі підпункту 2 пункту 50 Особливостей через неможливість усунення порушень, що виникли через виявлені порушення вимог законодавства у сфері публічних закупівель, з описом таких порушень. Важливо ретельно підійти до обґрунтування відміни, посилаючи в тому числі на норми Рамкової угоди про те, що закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility повинні здійснюватися відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді, вказати на зобов'язання та обмеження, які замовник має врахувати в ТД, важливість дотримання замовником норм Рамкової угоди.

А також, прокомунікувати із переможцем / іншими учасниками щодо даного питання в частині неможливості успішного завершення закупівлі, спробувати пояснити особливу увагу до

закупівлі за кошти Ukraine Facility та запропонувати взяти участь в аналогічній новій закупівлі без оскарження відміни триваючої.

Щодо дій замовник у разі укладення договору про закупівлю розглянемо далі в окремому блоці.

8.3. Закупівля шляхом використання електронного каталогу (до моменту укладення договору)

Закупівля шляхом використання електронного каталогу для закупівлі товару здійснюється відповідно до порядку, встановленого постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2020 р. № 822 “Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу” (далі - Порядок №822), з урахуванням положень, визначених Особливостями.

Вказаними нормативними актами не передбачено внесення змін до ЗПП. Тому, як і у відкритих торгах залишаються варіанти, обидва з яких містять свої ризики:

- відмінити ЗПП,
- укладати договір про закупівлю, враховуючи під час його виконання обмеження та зобов'язання визначені Рамковою угодою.

Щодо відміни, то законодавець визначає підстави для відміни запиту пропозицій постачальників згідно пункту 56 Порядку №822. Але в даному випадку неможливо обґрунтовано використати жодну із підстав. З іншого боку відсутня адміністративна відповідальність за неправомірну відміну, а також дії замовника щодо відміни ЗПП не можуть бути оскаржені до АМКУ. З урахуванням вказаних ризиків, але з метою дотримання норм статей 3, 5, 7, 16 Рамкової угоди замовник може відмінити ЗПП до моменту укладення договору про закупівлю, обираючи будь-яку із підстав та в протокольному рішенні як обґрунтування відміни, посилатися в тому числі на норми Рамкової угоди про те, що закупівлі згідно з Компонентом I Ukraine Facility повинні здійснюватися відповідно до законодавства України тією мірою, якою вони відповідають вимогам, визначеним у цій Рамковій угоді, вказати на зобов'язання та обмеження, які замовник має врахувати в проєкті договору про закупівлю, важливість дотримання замовником норм Рамкової угоди.

Крім того, оголошуючи закупівлю через ЗПП замовник не може встановлювати вимоги до постачальника поза межами вимог, які визначив адміністратор каталогу (але не заборонено встановлювати зобов'язання в проєкті договору до постачальника, як сторони договору). Більше того, кваліфікацію постачальника проводить не замовник, а адміністратор каталогу. Тому, перед відміною закупівлі доречно звернутися до адміністратора каталогу із запитом щодо здійснення перевірки на етапі кваліфікації постачальників вимогам Рамкової угоди. Такий запит буде суто формальний, адже каталог ще не адаптований під закупівлі за кошти Ukraine Facility. Однак, для замовника слугувати додатковим обґрунтуванням для необхідності відмінити закупівлю.

8.4. Договір про закупівлю за результатами відкритих торгів / із використання електронного каталогу / у разі закупівлі по виключенню укладено

Щодо укладення договору про закупівлю, то основний ризик полягає саме в недотримання замовник норм Рамкової угоди на етапі укладення договору та далі під час його виконання.

Тож, під час виконання договору про закупівлю замовник має враховувати обмеження та зобов'язання визначені Рамковою угодою:

- перевірити Постачальника / Виконавця / Підрядника, його бенефіціара, субпідрядника (у разі залучення) щодо відсутності збігів в санкційному списку ЄС www.sanctionsmap.eu. Це замовник може зробити самостійно, так як доступ до санкційного списку є відкритим.

- не допускати оплати за товари чи матеріальні ресурси, які придбаються разом із роботою чи поточним ремонтом, походженням з не прийнятих країн та закупівлю у суб'єкта, зареєстровано із не прийнятої країни (прийнятні країн, зазначених у пункті 1(а) та (б) статті 5 Рамкової угоди). Якщо реєстрацію Постачальника / Виконавця / Підрядника замовник може перевірити, то із походженням товарів чи матресурсів складніше, якщо в договорі не передбачено надання документів про походження тощо, в яких вказано країну походження товару чи матеріалів. В такому разі рекомендуємо окремо направляти запит до Постачальника / Виконавця / Підрядника про надання документів про походження в ході виконання договору про закупівлю на виконання вимог Рамкової угоди.

Якщо ж Постачальник / Виконавець / Підрядник, його бенефіціара, субпідрядника (у разі залучення) наявні в санкційному списку ЄС або набувають статусу підсанкційної особи в ході виконання договору, та або зареєстрований в не прийнятній країні, а також товар / матеріали походить із не прийнятої країни, замовнику безпечніше ініціювати розірвання договору.

Однак, невиконаними залишаються вимоги “маркування” закупівлі. Хоч наразі ДАСУ не кваліфікує складення ТД та не зазначення інформації про донора та КПКВ під час оголошення як адміністративні правопорушення, однак не можна стверджувати, що так продовжується і надалі.

Тому, якщо умовами договору про закупівлю чітко визначено, які умови є істотними, а які ні, замовник може внести зміни до договору, якщо це не призведе до зміни його істотних умов в частині доповнення відомостями про донора, зобов'язання визнавати походження та забезпечували публічність із використанням, у разі потреби, зазначення емблеми Союзу та здійснення відповідної заяви про фінансування, що містить слова «фінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility» або «співфінансується Європейським Союзом - Ukraine Facility», зокрема, у ході просування заходів та їх результатів, шляхом надання послідовної, дієвої та пропорційної цільової інформації для різних типів аудиторії, у тому числі для медіа та громадськості.

Звичайно ж іншим варіантом є розірвання договору про закупівлю з урахуванням умов такого договору та статті 651 ЦКУ (зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом).

8.5. Укладеного допороговий договір без урахування вимог Рамкової угоди

Вносити зміни до допорогового договору замовник може з урахуванням умов такого договору та статті 651 ЦКУ (зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом). Тому, в даному випадку можливим є варіант врахуванням вимог статей 3, 5, 7, 16 Рамкової угоди шляхом укладення додаткової угоди та внесення змін до договору в частині врахування зобов'язань та обмежень.